

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra. . . . . I kor. Egy hóra. . . . . I kor. 50 fill. Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "		Feltétlen szerkesztő: SIPOS BÉLA. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 47. és 49. szám.
---	--	--	--

Éljen Kovács Gyula!

Debrecen, július 12.

Hajdu-megye székházának közgyűlési termében ma vivja utolsó, de kemény csatáját a függetlenségi 48-as párt a szabadelvű-párttal a régi rendszer itt maradt alakjaival. A kik ezt a szabadságért, az emberi jogokért mindig bátran küzdő hajdu népet ismerik, mindenestre különösnek találják, hogy ebben a vármegyében, a szabadság sas fészkeben, tolakadó verebekkel kell csatára kelni. Sajnos így van. A tolakódó verebek érezvén vesztüket, rettenetes erőt fejtenek ki, s nagy tumultusban rontanak reá a 48-as zászlóra. Egyetlen vágyuk az, hogy azt bemocskolva kiragadják egy becsületes, erős, tiszta kézből.

*

Hajdumegye törvényhatósági bizottsági tagjai, emlékezzetek a multra! Emlékezzetek és lelkiismereteket e szerint igazítsátok!

Mióta csak ez a vármegye fenn áll, volt e beleszólása a vármegye közügyeibe akármelyik bizottsági tagnak is? A Tisza rendszer alatt megcsontosodott gyakorlat nem e csak egyes kiváltságosokat, magyarán szólva talpnyalókat engedett érvényesülni a törvényhatósági bizottságban? Nem az történt e a vármegye közgyűlési termében mindig, a mit a hatalom akart, s nem kellett e elfojtott keserűséggel nézni az elvű bizottsági tagoknak, hogy a „liberalizmus“ köpönyege alatt működő érdekszövetkezet hogy gázol keresztül a közérdeken, hogy tiporja el egyéni érdekek miatt a legnemesebb legtisztább intenciókat. Ázsiai stílus, vak és vad erőszak jegyében kormányozták ezt a megyét a Tiszára esküvő szabadelvűek és ez a rendszer alig enyhült, alig vesztett valamit erkölcsstelenségéből egészen a legutolsó napokig.

Ezt a vármegyét azok kormányozták, akik a letűnt korszak sokáig élő főispánjának és alispánjának fullajtárjai voltak. Kormányzati ténykedésük azonban kimerült az önérdékek ápolásában, a kormánypárti megyebi-

zotsági tagok befuvarozásában. Milyen sivár, milyen siralmas volt Hajdu megye törvényhatósági élete. A kortes politikusok ellenőrzés nélkül működtek — a méltóságos főispán ur és a nagyságos királyi tanácsos alispán ur egy szemöldök rántással intéztek el zajos helyeslés közepett évtizedekre kiható dolgokat.

A hazafias dolgokra az állandó választmánynak csak egy indítványa volt; irattárba teendő. És ezt rendszeren el is fogadta a mameluk többség. A szabadság levegőjét vinni be a közgyűlési terembe a főispán és alispán elleni merényletnek tekintették.

Ennek a rendszernek hűséges fullajtárjai voltak ama nevezetes U. Szabó Lajos és társai, a már sirjába tért Lévy Márton, szóval jórészt azok, akik most Kovács Gyula ellen minden elképzelhető eszközzel harcolnak, s akik feketesárga lélekkel, ádáz gyűlölettel igyekeznek letörni, letiporni a függetlenségi zászlót. Igyekeznek letiporni, mert nagyon jól tudják, hogy ha az az érdekszövetkezet emberét, Somossy Belát nem sikerül bejuttatni az alispáni székbe, ők tökéletes politikai halottak lesznek, kortes bandájukat pedig az erős és tiszta kéz feltétlenül ki fogja söpörni Hajdumegye bizottsági terméből.

*

Szabadságért küzdött dicső ösök ivadéka, hajduk, előttetek az ut, válasszatok! Rajtatok áll, hogy a mult sok bűnét az U. Szabó-féle érdekszövetkezetet ott hagyjátok a megyeházán, s eltűritek, hogy még mindig az öreg Rázsó dirigálja Hajdu megyét, vagy kinyitva a közgyűlési terem ablakait, beengeditek a becsületes, tiszta magyar levegőt. Ha a 67-es alapon akarjátok visszafejlesztetni a vármegye közéletét, akkor szavazzatok Somossi Bélára.

De ha a megyét az alkotmány védő bástyájává akarjátok tenni, ha olyan embert akartok látni az alispáni székben, aki nem hajol meg semmitéle császári biztos előtt

akkor szavazzatok a függetlenségi eszmék ideális, mindig becsülettel harcoló katonájára, Kovács Gyulára.

A visszafejlődés megöli az államokat, hogyne ölné hát meg egy törvényhatóságot. Most amikor a parlament a folyó ügyek letárgyalása után épen a megyék autonomiájának kiszélesítése felett fog tanácskozni, ez az ellenzéki megye most térne vissza a 48 nagy és szent hagyományaitól a gyűlölt 67-hez? A ki többre becsüli U. Szabó Lajost és társait a szabadságnál, függetlenségénél, az cselekedjék az érdekszövetkezet szerint. *De a ki nem akar többé császári biztos előtt hajlongó megyei tisztikart látni, az tegye azt, a mit magyar lelkének tiszta sugallata diktál.*

*

Valami elkésztő, mélyen lesujtó látvány lenne a 48-as zászló elbukása Hajdu-megyében. Szomorú bizonyosága lenne ez annak, hogy itt még nem ébredtek fel az emberek s a szabadság pacsirtájának tiszta, szívet és lelket gyönyörködtető hangját nem hallották.

Nem hisszük, nem tudjuk elhinni, hogy ez így van. Elképzelhetlennek tartjuk, hogy a 67-esek úgy betudták volna hálózni Bocskay szabadságért küzdő ivadékaikat, hogy vakon követik őket a veszedelembé. Gondolkodjék hát Hajdu-megye törvényhatósági bizottsága és válasszon a két lobogó közül.

Az egyiknek bizonytalan a színe, alatta olyanok csoportosultak, a kik elvet, meggyőződést százszor meg százszor adtak fel. A másik zászló háromszínű, reá ez van írva 1848. Ezt a zászlót Kovács Gyula tartja a kezében.

A kinek szíve, lelke, vére és idege magyar, az azt kívánja, hogy a magyarok Istene ezt a szűz tiszta lobogót vigye diadalra a mai alispán választáson.

Éljen Kovács Gyula!

S. B.

Mit igyunk? hogy egészségünket megóvjuk, mert caakis a természetes szénasavas ásványvíz erre a legbiztosan óvó szer. Elsősorban az 1-sőrendű természetes szénasavas nati ontartalmú ásványvizet a MOHAI

Számos orvosi szaktekintély által ajánlva. Elismerő nyilatkozatok a forrás leírásának ismertető füzetében olvashatók. Háztartások számára másféltiteresnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű, mesterségesen szénasavval telített víznél, sőt a szódavíznél is elősőbb, hogy az ÁGNES-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse és hogy bárki által olcsón beszerezhető legyen, már a vidéki nagyobb városokban is lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és a sörágra vendéglőben. (3.)

ÁGNES-

FORRÁS-t, mely ideges gyomorban, légső-, tüdős, hólyagbántalmak eseteiben 26 óv óta kitűnő eredménnyel használtatik és ragályos betegségektől, mint typhur, cholera megkíméltettek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a bacteriummentes mohai ÁGNES-forrás vízzel éltek,

Főraktár Csanak József urnál Debreczen. **Kedvelt borvíz!**

A képviselőház ülése.

Választások a bizottságokba.

Távirati tudósítás.

Budapest, július 12.

Nem valami nagy érdeklődés mellett tartotta meg ma a képviselőház ülését. Polónyi tegnapi beszéde óriási izgalmat keltett ma is, általános politikai körökben a felháborodás, mert kiderült, hogy a Lányi-féle éjjeli ügyészség még most is „dolgozik.”

Az ülésről tudósításunk a következő:

Elnök: Justh Gyula.

Bizony Ákos: Indítványt nyújt be, hogy az ülések meghosszabbítottassanak. 13-tól az ülések 3 órákor végződnek.

Mukits Simon: Rigó Lajos képviselőt igazolt képviselőnek jelenti ki.

Ráth Endre: Felolvassa a felirati javaslatot.

Justh Gyula: A feliratot hitelesítettnek jelenti ki. A Ház színe előtt aláírja és lepecsételi. Kéri a Házat, hogy hódolatának kifejezésével juttassa a király elé.

Rátkay László: mint a pénzügyi bizottság előadója először a javaslat történeti előzményeit adja elő. A horvátországgal kötött pénzügyi egyezmény 1905-ben járt le. Ugy a magyar, mint a horvát országgyűlés kiküldötte az új egyezmények előkészítő reglikoláris bizottságokat. Ezek tárgyalásait be is fejezték. A magyar politikai zavarok azonban lehetetlenné tették, hogy mi is hasonlóan járjunk el, óhajtja, hogy a horváth nemzet okuljon a multból, így teljes lesz a testvériség a két állam között. A horvát országgal kötött pénzügyi javaslatot a Ház egyhangulag elfogadja.

Választás

következett. Betöltötték a bizottságokban megürült helyeket. A választás eredménye a következő: Földmívelésügyi bizottságba Jeszenszky Ferenc. Államadósság ellenőrző bizottságba Zlinszky Istvan. Igazságügyi bizottságba Visontai Soma. Kérvényi bizottságba Geréb János, Nagy Barna, Moskovits Iván. Közgazdasági bizottságba Gotthard Sándor. Közigazgatási bizottságba Szebeny Antal, Desseffy Aurél gróf. Közlekedési bizottságba Szentiványi Gábor, Eszterházy Mór gróf. Mentelmi bizottságba Szathmáry Mór, Balogh Ernő. Munkásügyi bizottságba Szatmáry Mór. Naplóbiráló bizottságba Bernáth Zoltán. Véderő bizottságba Kubinyi Márton. Pénzügyi bizottságba Hammersberg László és Drohobeczky Gyula. Számvizsgáló bizottságba Csitáry Béla. III. bíráló bizottságba Szokoly Tamás. VII. bíráló bizottságba Raisz Aladár.

Marjay Péter interpellál a behívott póttartalékosok dolgában. Kezdve beszédét, azt mondja, hogy ő nem tesz úgy, mint a nemzetiségiek, akik a nyelvüket öltögetik.

Justh Gyula: Maryait a kifejezéséért rendreutasítja.

Maryai Péter: A honvédelmi miniszter valami kényszerhelyzet hatása alatt behívta még a mezei munkával foglalkozókat is. Többek közt 3 saládos mezei munkást behívtak. Ezeknek meg kellett szegni a koncesszájukat, elvesztették kenyérkeresetüket. Most megkereste volna egész évi kenyerét, de most a hatalom megátolta ebben. A régi kormánytól is zokon vették volna ezt, hát még ettől a kormánytól milyen rosszul esik, hogy kiveszik a falatot a nép szájából. Felvilágosításért fordul a honvédelmi miniszterhez és a miniszterelnökhöz. Kéri ket, hogy nyújtsanak kárpótlást azon behívott póttartalékosoknak. Legelőbb 5-6

mázsa gabonát kér az ő nevükben kártalanítás fejében. Kérde a honvédelmi minisztert, mi joga hívta be e szegény embereket aratás idején? S jövőben kéri ne ismétlődjön többet.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Válaszol a honvédelmi miniszter nevében is. Kijelenti, hogy szívesen fogadja az interpellációt, s azt ha őket ellenőrzik.

Szem előtt tartja a kérelmet. Igyekeztek már, most, hogy aratás alatt ne legyen sorozás. Felemlíti, hogy a létszámbeli milyen káros következményekkel jár.

Az ülés végéről szóló tudósításunk a távirati rovatban olvasható.

A Kamara közgyűlése.

A debreceni csatorna kérdése.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, július 12.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara rendkívüli népes közgyűlést tartott tegnap délután fél négy órákor Szabó Kálmán elnöklete alatt. Az előadói tisztet Szávay Gyula titkár, dr. Rédei Rezső segédtitkár és dr. Rác Lajos fogalmazó töltötték be.

Szabó Kálmán megnyitója.

Az ülést pontban fél négykor általános figyelem között nyitotta meg Szabó Kálmán elnök. Ez az ülés az első — mondotta — abban az időben, amikor erősebb reményünk nyílt az önálló gazdasági berendezkedésre. Epen tegnap tartottuk ott fönt Budapesten az első olyan tárgyalást, amely már az önálló vámtarifa megvitatását tüzte napirendjére. Mert nekünk, de a jelenlegi kormánynak is, az a meggyőződése, hogy Magyarország csak akkor lesz független, boldog és szabad, ha gazdaságilag teljesen önálló vagyunk legveszedelmesebb ellenségünkkel.

A debreceni kamara azok közé a kamarák közé tartozik, amely az önálló vámterületnek kezdettől fogva lelkes híve volt és ezt nyíltan, bátran meg is mondta kormánykörökben, sőt az 1902. évi Debrecenben tartott kamarai országos gyűlésen az ülésen elnökölő Láng Lajos akkori kereskedelmi miniszternek.

Felhívja a figyelmét a közgyűlésnek a Szávay titkár előadmányában napi rendben levő csatornázási kérdésekre. Végre elparentálja Lengyel Imre elhalt kultagot Erdemeit jegyzőkönyvbe iktatja.

Elnöki előterjesztések.

A közgyűlés kezdetén az elnökség terjesztette elő jelentéseit, melyek közül a kamarának az orsz. vámügyi tanácsban képviselője, a kamara beltagságra vonatkozó újabb szabályozások, a kamarai tagok változása, kamarai illeték kezelési ügyek, a budapesti vasipari kiállítás, a szegedi iparpártoló kongresszus, katonai szállítások stb. kérdései jelentősebbek.

Csatornázások kérdése.

A rendes titkári ügyforgalmi jelentés után Szávay titkár részletes jelentést tett a Duna—Tisza és egyéb csatorna utak tárgyában a kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumban tartott értekezletről és ezzel kapcsolatos tanulmányairól. Megvilágította előadásában a kérdés műszaki, pénzügyi és kiválólag nemzetgazdasági oldalát, térképeken és gazdasági grafikonon mutatván be szemléltetőleg a csatorna kérdés egészét és részleteit. A kamara a Felső-Tisza vidéknek e csatorna utak kiépítése által óriási mérvű fellendülést látja bizonyosan várhatónak, miért is a miskolci,

kassai és nagyváradai kamarákat felhívja, hogy e közös érdekért egyesített erővel működjenek közre és e csatornák kiépítésének előkészítését, megvalósítását sürgezzék.

Az erre irányuló munkákban a kamarának nemcsak a miniszteriumok (kereskedelmi és földmívelési) tájékoztatása, hanem a kamara területén levő törvényhatóságoknak és érdekeltségeknek munkába vonása, tette serkentése jut ki feladatul.

A tanulmány a Tisza—Duna csatornának szolnoki torkolattal való kiépítése mellett sorakoztatta fel az érveket s a jelenlevő törvényhatósági és községi képviselők nagy helyeslése mellett állította össze a Tiszán tuli és felső Tisza vidék csatornázási programját, bemutatva azok terveit is.

Szávay Gyula titkár előadását szünni nem akaró tapsvihar követte és utána Szabó Kálmán elnök mondott köszönetet Szávay mély tudományosságra valló előadásáért. Köszönetét fejezte meg ezenkívül Tapossy Miklós karcagi rendőrőrkapitány is, megbízója Karcag város nevében.

A napirend.

A kamara közös bizottsága az államsegélyes ügyekről tett jelentést. A kamara nagyszámú ösztöndíj és jutalom adományozása tárgyában határozott.

Igy egy 600 koronás, négy 300 koronás tanulmányuti ösztöndíjat, öt 100 koronás, 6 drb 50 koronás munkásjutalmat, 88 ezüst tanonckitüntető érmet adományoz. Most jár le a kamara pályázata 2 egyenként 200 koronás, 2 egyenként 180 koronás és 2 egyenként 120 koronás kereskedelmi és ipari szakiskolai ösztöndíjának. Továbbá a tanulmányuti, munkásjutalmi, tanonckitüntetői ösztöndíjak odaítéléséről.

A tárgyalások további során a kamara támogatja a magyar könyvkereskedők azon védekező mozgalmát, hogy a hatóságok könyvszükségleteiket ne árlejtés, hanem közvetlen megrendelés útján fedezzék.

A magyar fatermelés azon részének a magyar ipari feldolgozás számára leendő biztosítása érdekében, melyet a magyar ipar feldolgozni tudna, a kamara a fakivitel kedvezményeinek célszerű megszorítását és faiparosainknak beszerzési szövetkezetbe tömörítését tartja kívánatosnak s ez értelmű felterjesztést intéz.

Az árveréseknél tapasztalható visszaélések ellen a kamara felszólal, meggátolásukra javaslatot tesz.

A kereskedelmi alkalmazottak hosszas és hűséges szolgálati idő után állami jutalmazását az ipari és a gazdasági munkások példájára javasolja a kamara a kormánynak.

A vasuti emelő daruk használati díjának leszállítása, a végeladási visszaélések korlátozása, a hadsereg-szállításokban a magyar ipar egyes ágainak teljesebb részletéseért tesz az illetékes minisztereknél előterjesztéseket.

Az iparostanonc iskolai tanítók részére nyári továbbképző tanfolyamot kér Debrecenbe.

A vágóhídi vér értékesítéséből beszerzendő összegből egy husiparos szakiskolának Debrecenben létesítését helyesli és támogatja.

Nagyszámú iparjogi véleménykérő hatósági és magán megkeresést, segélykérelmeket intézett még el a közgyűlés.

A kamara legközelebbi közgyűlése szeptember hóban lesz.

A közgyűlés után a kamara tagok az Angol királynő udvartartásában vacsorára gyűltek össze. A vacsora a késő esti órákig eltartott.

Két zsidó hitközség harca.

Küzdelem a városi segélyért.

A tárgyalások megkezdődtek.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, július 12.

Hosszu idő óta harcol egymással a debreceni két izraelita hitközség. A küzdelem oka Debrecen városának segélye, a mely az orth. hitközséget kizárja a részesedésből. Emlékezetes, hogy a város annak idején a mikor a debreceni iskolának segély összeget szavazott meg, az izraelita hitközségnek 134.411 korona segélyt juttatott. Ezt az összeget a város a Statusquo hitközségnek adta, a mely élvezi is a segélyt.

Az orthodox hitközség látva a város bőkezűségét szintén folyamodott a segélyért, de a tanács elutasította a hitközséget, kimondván, hogy csak egy debreceni izr. iskolát ismer, a melyet a kivánt segítségben részesít is.

Ebbe az elutasító határozatba az orth. hitközség nem nyugadott meg. Szépen megfeleltette a belügyminiszterhez, a ki azonban a tanács álláspontját találta helyesnek és így elutasította a hitközséget. Mindez azonban nem volt elég. A harcot tovább folytatták az orth. hitközség vezérférfiai.

A belügyminiszteri döntést a végső forum elé, a közigazgatási bírósághoz juttatta. A bíróság azonban úgy találta, hogy az ügy elbírálása nem tartozik rá s azért minden határozat nélkül visszaküldte az iratokat a városhoz.

Mindez az alkotmányos korszakban történt. A mikor Kristóffyék a bársonyszékbe telepedtek, az orth. hitközség megkísérelte, hát hogyha sikerül célt érnie és a várost a segély megadására kényszerítheti a belügynök. Kristóffy kapott az alkalmon, hogy beleszólhasson e vitás kérdésbe. Leirt a városhoz, hogy vegye fel a békéltető tárgyalásokat a két hitközség kiküldöttjeivel, hogy a segély összegben arányosan megállapodhassanak.

Azért az ügyben tegnap történt ismét lépés. Oláh Károly kultur tanácsnok elnöklete alatt s megjelentek az értekezleten Dr. Fejér Ferenc, Dr. Popper Mór és ifj. Svare Vilmos. Az orth. hitközség részéről Stark Ignác, Weinstein József, és Péterfi Benő kérték a segély arányos megosztását.

A tárgyalás órák hosszat tartott. Hosszu vita fejlődött ki a két hitközség kiküldöttjei között. A tárgyalás azonban eredményre nem vezetett.

Oláh Károly tanácsnok újabb gyűlést hívott össze e hó 18-ára, a mikor ismét megkísérlik a békés megegyezést.

Magyarok Bukarestben.

Magyar-román barátkozás.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, július 12.

Megemlékeztünk már arról, hogy a marosvásárhelyi kereskedelmi és ipar kamara titkára László Gyula vezetése alatt nagyobb magyar társaság állt össze az ország minden vidékéről, hogy a bukaresti kiállítást megtekinthessék. Alig hagyta el Lueger Bukarestet, mikor nagy diadallal vonult oda be 250 magyar, akiknek szíves fogadásáról most a következőket jelentik nekünk:

E hó 6-án Brassóban gyülekezett a kiránduló társaság, honnan különvonaton Sinaisba ment és az ott tartózkodó román

királyi család engedélye folytán megtekintette a királyi kastélyt.

A társaság szombaton este érkezett Bukarestbe és az állomáson sok ezernyi magyar és román közönség óriási lelkesedéssel fogadta. Megjelent a magyar dalárda is, amely hazafias magyar dalokat énekelt. A leányok magyar nemzeti viseletben sorfalat állottak. Ujvári református esperes lelkes fogadó beszédére dr. Kardos Samu debreceni ügyvéd és író válaszolt. A magyaroknak a városba való bevonulása valóságos diadalut volt. Este bankettet adott a magyar egyesület, melyen számos szép felköszöntő hangzott el. Vasárnap a kiállítás megtekintése alkalmával, a magyar pavillon előtt, a román katonai zenekar magyar darabokat játszott. Délben társasbéd volt a kiállítás területén, ahol Poilányi Zoltán, a bukaresti magyar ujság szerkesztője tartott hazafias beszéde után dr. Kardos mondott felköszöntőt a román királyné és a román-magyar barátságára.

Délután öt órakor a magyar pavilonban megjelent dr. Isztráte egyetemi tanár, a kiállítás kormánybiztosa, akit dr. Kardos üdvözölt előbb francia, majd magyar nyelven. Dr. Isztráte igen meleg szavakban köszöntö meg az ovációt és hangsúlyozta, hogy a magyar és román nemzet, mely izoláltan áll Európában, meg fogja egymást mindig érteni és kell, hogy e két nemzetet ne csak a barátság, hanem a kölcsönös szeretet fűzze össze. A magyarokat mindenütt, ahol megfordultak, igaz szeretettel fogadták és unottfélen hangzott az Eljen! és Sztretaszka! A hétfői buesu banketten Szücs Géza, a szolnokmegyei függetlenségi és 48-as párt jegyzője, a bukaresti magyarokat és különösen a magyar nemzeti ügyet, odaadással és hazafias lelkesedéssel szolgáló magyar tanítói kart köszöntötte fel általános és élénk tetszést kelteve.

Nádudvar a végső pusztulás előtt.

Ujabb hírek a sáskajárásról.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, július 12.

Jablonovszky József a rovtartani intézet igazgatója a minap a Budapesti Hirlap hasábjain tulzottnak mondotta azokat a hirlapi tudósításokat, a melyek a Debrecen és vidéke sáskaveszedelméről szóltak.

A dolog mégis úgy áll, hogy Jablonovszky védekezése inkább tulzott, mint a tudósítás, melynek helyes voltát igazolja Nádudvar község előjáróságának 1828. szám alatt Hajdumegye alispáni hivatalához tegnap érkezett jelentése.

Arról van szó, hogy *Nádudvar vidékének vetését és termését a sáska teljesen elpusztította. Össze rágott mindent és a község most a legnagyobb nyomor előtt áll.*

A sáska ellepte az eperjesi tanyákon ujonnan parcellázott 1100 katasztrális hold földterületet. Megemészte itt is mindent, nemcsak a zöldes árgát, zabot, hanem még a buzakereszteket is csoportostul lepte el, sőt a tengeri vetések, répa és krumpli földeken is garázdálkodik a falánk rovar.

Óriási pusztítást tett a Harstein

Gyula féle uradalomban, ahol 370 katasztrális hold föld van veszedelem alatt. Belepte a legelőt, tavaszi vetéseket stb. stb.

A jelentés szomorú tényekről beszél.

Meglepte a sáska még a Paolovics Józsefné 1000 holdat kitevő birtokát, amelyből 140 holdat tett tönkre. Itt még a magnak hagyott búkkönyt is megtámadta. A fertőzött 4000 katasztrális hold földön felhő módjára repkednek a sáskák. Innen mentek a Forray-féle uradalom 1100 katasztrális holdnyi birtokra.

Világos ebből, hogy a lapok híradásai nem tulzotnak, sőt inkább a veszedelem igen kis mértékéről irtak.

Kovács Gyula alispán helyettes a szomorú jelentés után azonnal jelentést tett a pusztításról Darányi Ignác földmívelési miniszternek és kérte sürgős intézkedését.

Hírek mindenfelől.

— **Összemarcangolt ember.** Egy 60 éves idős falusi ember szörnyű módon pusztult el Nagybaród községben. Onnan jelentik ugyanis, hogy Ignát Péter 60 éves ember tegnap előtt este a sötét istállójában megbotolva össze esett. Felállani nem tudott, ott feküdt eszméletlenül. Reggelre összemarcangolták a kutyák, a melyek odavetődtek. Borzasztóan megcsontkítva találták meg reggel a holttestet. A faluban érthető izgatottságot kelt az eset.

— **Kilökték a vonatból.** Csáktornyáról jelentik: A varazsd toplicai állomáson a Zágrárból jövő vonaton tegnap este egy utast a kocsiból kilöktek. Az utas azonnal meghalt. Az ügyben vizsgálat indult meg. Egy letartóztatás történt.

— **Gyilkosság bosszúból.** Temesvárról jelentik: Mintegy két hónappal előtt Lugos mellett a cigányok meggyilkolták Miksa Juon földmívelést és fiát. A csendőrség hosszú nyomozás után nyolc cigányt elfogott és a rablott holmit megtalálta náluk. A csendőrséget Kalderas Károly székási cigány vezette a gyilkos cigányok nyomára. Kalderast az elfogott gyilkosok egyik hozzátartozója, Krpacs János agyonverte.

A debreceni csendőrség új parancsnoka.

Jakab Sándor megérkezett.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, jul. 12.

A „Debreceni Független Ujság” jelezte a debreceni lapok közül egyedül, hogy a honvédelmi miniszter gróf Csáky Zsigmond volt kormánybiztos szárnyparancsnok helyére *Jakab Sándort* a szentesi szárnyparancsnokot nevezte ki.

Jakab Sándor százados tegnap este a gyorsvonattal Debrecenbe érkezett és azonnal a Széchenyi-utcai csendőrlaktanyára hajtattott A laktanyán *Gorecky* főhadnagy ideiglenes szárnyparancsnok fogadta, a ki jelentést tett az új parancsnoknak.

Jakab százados csak rövid időt töltött a laktanyában. Kijelentette, hogy a szárnyat hivatalosan csak holnap veszi át. Az estét a csendőrtisztek társaságában töltötte. Jakab Sándor, a mint azt lapunkban már jeleztük is, politikai okokból került Debrecenbe. Kötelességszerűen asszisztált Nagy Miska vásárhelyi és szegedi darabant főispáni instellációján s nehogy most az új korszakban ezekkel a törvényhatóságokkal érintkezék, áthelyezték Debrecenbe.

Jakab századost egyébként rokoni kötelék is fűzi Debrecenhez. *Pongrácz Géza* közismert papirkereskedő közeli rokona a szárnyparancsnoknak.

Színház.

Előkészületek a debreceni szonra. Zilahy Gyula a máramarosi színházi szezonra arra is felhasználja, hogy előkészül a szezon ideje alatt a debreceni téli szonra. Több értékes ujdonságot vett meg a színházi ügynököktől — ezekre M. Szigeten fog készülni a társulat. Az első operett ujdonság a Király színház dallamos muzsikájú műsordarabja a „Csereleányok” lesz. Ennek az előadásnak különösen az fog érdekességet kölcsönözni, hogy a darab két főszerepét a társulat két szubrett primadonnája *Fóti Frida* és *Lónyai Piroska* játsszák. Az első drámai ujdonság valószínűleg *Gárdonyi Géza* Fekete nap című drámája lesz, amelyet a kiváló író először a debreceni színpadon akart előadni.

A kormány indemnitást fog kérni.

A nemzetiségi képviselők letörve.

Kikerülnek az ex-lexet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 12.

A Debreceni Független Ujság igen megbízható helyről kapta a következő értesülést:

A felirati vita letárgyalása után természetesen a költségvetésre kell a képviselőháznak rátérni.

Kiszabott marsruta szerint a költségvetéssel már augusztus 1-re végezni kell a Háznak, különben augusztus elseje után ismét ex-lexbe kerül az ország. A mostani viszonyok szerint azonban a költségvetést a hátra levő 18 nap alatt a nemzetiségi képviselők miatt letárgyalni nem lehet. A nemzetiségi klub elhatározta, hogy a költségvetési vitában ismét részt vesz valamennyi tagja. Ez a felszólalás a függetlenségi képviselők beszédjével, a szakminiszterek tárca beszédjével össze véve többet vesz igénybe 18 napnál. Pedig ez csak a költségvetés általános részére vonatkozik. A részleteknél, vagyis az egyes tárcák tárgyalásánál ismét történnek felszólalások. Ki van tehát zárva, hogy a költségvetést 18 nap alatt letárgyalja a Ház. És mert a képviselőház üléseinek egy

órával való meghosszabbítása sem vezetne célra, a kormány indemnitási javaslatot terjeszt a parlament elé. Az indemnitás 4 hónapra szólna.

A Ház az indemnitást rövid vita után megszavazza, a képviselők egy kis szabadságot is élvezhetnek.

Az indemnitási javaslatot Wekerle miniszterelnök legközelebb már betérjeszti a képviselő házhoz. Így lesznek lefőzve a nemzetiségi képviselők.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz. a

— **Személyi hírek.** Dr. *Justh János* országgyűlési képviselő Debrecenbe érkezett. *Sarkadi Lajos* dr. nagyváradai ipar és kereskedelmi kamarai titkár Debrecenben tartózkodott.

A mai alispán választás. Hajdumegyének nevezetes napja lesz a mai nap. Ma tölti be a törvényhatósági bizottság a megüresedett alispáni széket. Az alispánválasztás a közgyűlés második tárgya lesz. Az elnöki megnyitó és az alispáni jelentés után szólásra fog emelkedni *Kovács Gyula* alispánhelyettes. Megköszöni a közgyűlés bizalmát, átadja a pecsétet, aztán elhagyja a közgyűlési termet. Aztán megkezdődik a szavazás *Kovács Gyula*, *Somossy Béla*, *Nábráczky és Czeglédi Mihály* között.

— **A felfüggesztett rendőrtisztviselő ügye.** Ismeretes, hogy a belügyminiszter a *Kovács Gusztáv* megveretése miatt felfüggesztett rendőrtisztviselőket visszahelyezte állásukba. A belügyminiszter ur leiratával a város tanácsa ma foglalkozott s a tisztviselőket állásaik elfoglalására nézve teendő intézkedések megtételéül *Végh Gyula* főkapitányt bízta meg, egyben a tanács folyósította a visszatartott fizetésüket is.

— **Bocskay debreceni szobra.** Város szerte nagy örömet kelt *Bocskay* fejedelem szobrának felállítása. Mint ismeretes, a szoborleplezés országos jellegű ünnep keretében szeptember havában lesz. A közgyűlés által kiküldött szoborbizottság e hó 14-én tart ülést *Weszprémy Zoltán* főispánelnöke alatt. Az ülésen a szobor ügyének különféle részletkérdéseit fogják megbeszélni.

— **A színház tüzbiztosítása.** A debreceni színház tüzbiztosítása ez év október havában lejár. A város tehát jöelével gondoskodik a színház további biztosítása ügyében. A tanács mai ülésén foglalkozott a kérdéssel és elhatározta, hogy felszólítja az összes debreceni biztosító társaságok főügynökségeit, hogy a színház 6, esetleg 10 évi biztosítására tegyenek ajánlatot. A zárt ajánlatok augusztus hó 15-éig adandók be a város tanácsához.

— **A debreceni kamara a postai béremelés ellen.** Az osztrák állam területén az ottani kereskedelmi miniszter előterjesztésére a postai szállítási díjak emelését törvénybe fogják iktatni. Minthogy attól lehet tartani, hogy ilyen mozgalom Magyarországon

is megindul, *Szabó Kálmán* elnök indítványára a kamara tegnapi közgyűlése kimondotta: hogy előterjesztést tesz a kereskedelemügyi miniszternek, az e tárgyban esetleg meginduló mozgalom elfojtására. — E felterjesztést pártolás végett a társ kamarák is megkapják.

— **Szabadságon.** *Oláh Imre* debreceni anyakönyvvezető ma kezdte meg szabadság idejét. Távollétében *Nagy Gyula* anyakönyvvezető helyettesíti.

— **A tanyai iskolák államosítása.** Az iskolák államosításának hasznos és célszerű munkájában a debreceni tanfelügyelőség is kiterjeszkedett a tanyai iskolákra. E célból a város tanácsához sürgős átiratot intézett, a melyben az államosítás gyors keresztül vitelét szorgalmazza. Debrecen város tanácsa mai ülésén foglalkozott az államosítás kérdésével. Mielőtt azonban valamit is tett volna az ügyben, bizottságot alakított, a melynek tagjai *Kovács József* polgármester, *Vecsey Imre* főjegyző, *Magoss György* t. főügyész, *Oláh Károly*, *Roncsik Lajos* és *Acél Géza*. A bizottság a tanfelügyelőséggel a legközelebbi napokban megkezdte az államosítás tárgyában a tanácskozásokat, tekintettel arra, hogy az államosítást a községi iskolaszék is javasolja.

— **Ülések a városnál.** A községi iskolaszék pénteken, e hó 13-án tartja meg ülését, amelyen a debreceni tanév zárásáról és a jövő tanesztendő megnyitása tekintetében intézkednek. A siketnoma tanintézet felügyelő bizottsága 14-én délután tart ülést *Oláh Károly* elnöke alatt.

— **Apa a fia ellen.** *Juhász István* debreceni napszámos ugyancsak nem számítható a gyermekeit szerető szülők közé. A derék apa ma például nem tett csekélyebbet, minthogy beteg fiát egy késsel le akarta szurni. *Juhász István* részegen ment haza egyház-tér 5. számú lakására, a hol 21 éves fia súlyos betegen feküdt. Az öreg *Juhász* kést kerített s mint egy örült úgy rontott a beteg fiatalemberre. Segélykiáltásaira a lakók berontottak a szobába s kicsavarták a gyilkoló szerszámot *Juhász* kezéből. A jeles apát a rendőrség vette pártfogásába.

— **„Az adóprás működik”** című tegnapi számunkban közölt cikkünkbe sajnálatos tévedés csuszott be. Helyreigazításaként az igazság érdekében szükségesnek tartjuk kijelenteni, miszerint *Jánossy Zoltán* lelkész ur a vármegye területén működő adókivető bizottságnak nem tagja ott következőképp semmiféle indítványt nem is tehetett. A valóság az, hogy a III. osztályu kereseti adó kivetésével foglalkozó bizottság hatáskörébe a földbirtokosok adó ügye egyáltalán nem is tartozik. A szerdai ülés folyamán 2 csegei nagybérlő adója tárgyalatott. Köztudomású tény, hogy a nagybérlők oly csekély földhasznbért fizetnek, melynek negyedrésze után ha felszámíthatnák, mint eddig gyakorlat volt, — a 10 százalékos harmadosztályu kereseti adó, a legnagyobb elkeseredésnek nyújtott volna táp épen annak a községnek lakossága között, mely kisbérletei

után a nagybérlet kat. holdjának háromszorosát és négyszeresét fizeti, s adója következőkép kat. holdként háromszoros és négyszeres nagybérlet holdjához viszonyítva. Az indítványt különben Szabó Antal újvárosi lelkész tette s minthogy a nagybérletekkel járó nagy kockázatot a bizottság kellő tárgyilagossággal méltá nyolta, csupán 15 százalékkal emelte föl a nagybérlet urak eddigi adóalapját, mely eljárás minden elfogulatlan ítélő helyesléssel fog találkozni.

— **Lopás.** Rigrács Erzsébet cseléd leány feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Széchenyi-utca 26 számú lakásán lévő ládájából ismeretlen tolvaj egy 12 kor értékű zseborát ellopott. A tolvajt keresik.

— **Egy család tragédiája.** Nagy Sándor derék debreceni polgár fiatal kedves leánya Zsuzsika, tegnap hirtelen meghalt. Ez a haláleset ismét mélyeséges gyászt hozott Nagy Sándor családjára. Ez a derék, szorgalmas polgár öt év alatt négy gyermekét vesztette el. Három szép leánya halt meg egymás után viruló hajadon korban 17–20 éves korukban ezenkívül egy 5 éves fiacskájuk. Zsuzsikát is még látszólag elég jó egészségben vitte két hét előtt az édes anyja Borszékra. Hétfőn hajnalban súlyos betegen hozták haza és tegnap délután követte ő is Erzsikét-Mariskát. A szerencsétlen család iránt általános a részvét.

— **A szobalány halála.** Megirtuk a napokban, hogy Emődi Mária 17 éves szobalány szerelmi bánatába marólugot ivott. A szerencsétlen teremtést a közközházban ápolták, de az orvosi tudomány nem tudott segíteni rajta. Ma az öngyilkos leány meghalt. Ujfahérván lakó szüleit a rendőrség értesítette a szomorú eseményről.

— **Hegyi pátert elfogták.** Budapesti tudósítónk jelenti hogy Kispesztent letartóztatták Hegyi Antal volt csongrádi plébánost. Hegyi nemrég jött haza Amerikából és Kispesztent régi barátját, Ribényi Antal plébánost látogatta meg. Nála tartózkodott maig. Épen vacsoránál ült Hegyi, amikor megjelent nála egy detektív és Hegyit letartóztatta. Az elfogatás a szegedi kir. ügyészség megkeresésére történt, Hegyinek ugyanis van még egy pöre, amelyet izgatás címén indítottak ellené. A pátert egyelőre a pestvidéki törvényszék fogházába szállították.

— **Elhunytak.** Az állami anyakönyvi hivatalban tegnap a következő haláleseteket jelentették be: Nagy Istvánné ev. ref. 39 éves, Farkas Agoston róm. kath. 52 éves, Mike Katalin ev. ref. 23 hónapos, Emődi Mária ev. ref. 17 éves, Fiák Lajos ev. ref. 8 éves, Baláji Mihályné ev. ref. 84 éves, Dankó Pál ev. ref. 43 éves, Gábor Róza ev. ref. 9 hónapos, Sándor Sára ev. ref. 76 éves, Lukács N. izr. 1 napos, Nagy Zsuzsanna ev. ref. 17 éves, Dézsi Sándor ev. ref. 4 hónapos.

— **Politikai affér.** Budapesti tudósítónk telegrafálja. A képviselőház tegnapi ülésén Vázsonyi Vilmos hevesen megtámadta Somogyi Aladárt, aki egy elhirtelenkedett közbeszólásával meggyanusította, Vázsonyi beszédét Somogyi Aladár sértőnek találta magára

nézve és ezért ma Hódy Gyula és Kun Árpád képviselők útján provokáltatta. Vázsonyi dr. Bródy Ernőt és dr. Benedek Jánost nevezte meg segédeül. A megbízottak még a mai ülés folyamán a képviselők elfogadótermében tanácskozássra gyűltek össze.

— **Sport hírek.** A debreceni Tornaegylet kirándulása. A Tornaegylet több tagja szombaton átrándul Nyiregyháza s a Debreceni Egyetértés csapattal együtt bemutatják ott a football játékot. **Háziversey a sport téren.** A Tornaegylet vasárnap délután 5 órakor rendezendő athlétikai házi versenye rendkívül érdekesnek ígérkezik, mert a legjobb helyi erőkn kívül több budapesti athléta is részt vesz, így Oláh Aladár, Meleghy Gyula, és Schäffer Imre bajnok a Magyar Athlétikai club tagjai valamint Tihanyi László a budapesti Egy. Athlétikai club tagja. A verseny számai: 100 yardos síkfutás, távolugrás, gerelyvetés, díscos dobás, 400 m. síkfutás. Az összes versenyek előnyversenyek, a győztes ezüst a 2 bronzérmes kap. Belépti díj 40 fillér, deák jegy 20 fillér.

— **Harapó kutya.** A külváros közbiztonságát néhány nap óta veszélyezteteti Lövei István kutyája, amely tegnap egy 4 éves kis fiút megharapott. A harapós eb több kutyát is megmárt. Ma délután Szalárszky Istvánt és a tulajdonos gyermekét is megharapta. A rendőrség a kutya gazdája ellen a vizsgálatot megindította, s a kutyát elfogatta.

— **Uj polgári fiúiskola.** Az Abelesféle fiúinternátus polgári fiúiskolával bővül, melynek I. II. és III. osztálya már f. é. szeptemberében megnyílik. Beiratásokat naponta 11–12 fogad el az igazgatóság (Nemzetőr-u. 3.)

— **Női zenekar.** Visszaérkezett az első budapesti női zenekar és mátol fogva esténként válogatott műsorral hangversenyt tart a „Magyar Király” kávéházban. A legjobb minőségű kávéházi ételek és italok pontos kiszolgálásáról gondoskodik Erős Jakab kávé.

— **Bauman Károly.** ez a kiváló komikus, aki a debreceni közönségnek annyi őszinte élvezetet szerzett aranyos humorával, és előadásának közvetlenségével, holnap az az Szombaton tartja jutalomjátékát. A közönség figyelmébe ajánljuk ezt a dátumot. Az igaz érdemet honorálja, ha lehető nagy számmal vesz részt Baumann Károly ünneplésében.

— **Elveszett.** F. hó 12-én reggel 5 órakor a nagy állomás II. oszt. váró termében egy hivatalos iratokat tartalmazó szürke csomag elveszett. Kéretik a megtaláló, hogy azt illő jutalom ellenében az alsó-szabolcsi árm. társ. Igazgatóságának (Debrecen, Széchenyi-utca 46.) átszolgáltatni sziveskedjék.

x Fésűk, kefék, illatszerek és szappanok valamint mindenféle pipere kellékek a legolcsóbbak Mentze áruházában Kossuth-utca 4. szám alatt.

„Hajdumegyei népbank” Piac-utca 26. sz. nagytőzsde épületében, heti 50 filléres befizetésre 100 korona kölcsönt folyósít, mely után külön kamatot nem kell fizetni.

x Papa, mama, baba, Mentze Kossuth-utca 4 szám

— **Consum levélírók** legfinomabb elefántesont levélpapírt **szines belsejű** borítókkal 100 levélp. 100 borítókkal **2 koronáért**, 50 levélp. 50 borítókkal **1 K 20 f.** vásárolhatnak **Mihály Sámuel** papírkereskedés iroda felszerelési szaküzlet, Főtér 30. **Telefon 106.**

A marosvásárhelyi dráma.

Oreskovios rosszul van.

Beszélgetés a férjjel.

— Express tudósítás. —

Marosvásárhely, július 12.

A megsebesült Oreskovics alkaptány állapota tegnap este válságosra fordult ugyannyira, hogy az orvosok alig biznak felépülésében. A vizsgálóbíró újabban kihallgatta a családi dráma szereplőit, azonban a vallomásból nem szivárgott ki semmi hír. A rendőri nyomozatot Hegedűs Sándor rendőrfőkapitány távollétében Gerő Lajos tanácsos végzi, aki táviratilag kérte meg Boda Dezső, a Budapest székesfőváros államrendőrségének főkapitányát, hogy a családi dráma szereplői arcképének hirlapi reprodukcióját akadályozza meg.

Boda főkapitány azonban a megkeresésnek nem tehetett eleget, mert az illető hirlapok az arcképeket nem a marosvásárhelyi hatóságoktól, hanem magánuton szerezték meg.

Egy későbbi távirat jelenti, hogy Oreskovics ma reggel óta jobban érzi magát. A Szabadság című marosvásárhelyi napilap szerkesztője, Szobenyey Ernő, kit a tisztikar támadó cikkeért provokált, párbajbíróskodás elé vitte az ügyet, a párbajbíróskodást a közös hadsereg és a honvédszolgálatból állították össze. A párbajbíróskodás kimondta, hogy a Szobenyeytől eredő cikk a tisztikart nem sérti. Ha Fülep a cikk által sértve érzi magát, úgy Szobenyeyt provokálja.

Tegnap kihallgatták a szomszéd ház egyik cselédjét, aki úgy Oreskovitsnéra, mint Fülepre nézve terhelő vallomást tett. Azt vallotta, hogy Fülepet nemcsak a tragikus eset alkalmával, de többször látta bemenni Oreskovitsnéhoz. Fülep hadnagyot a fogság nagyon megviselte és főleg a hirlapok elítélő véleménye van lesújtó hatással rá.

Általános részvét nyilvánul városzerte Fülep hadnagy édesatyja iránt, aki semmiképen sem akarja elhinni, hogy fia merényletet követett volna el bárki ellen is.

Tegnap az ezredeshez fordult, aki kénytelen volt kijelenteni, hogy fia tényleg meglötte Oreskovicsot.

Egy újságíró a megsebesült Oreskovicsal beszélgetést folytatott s erről a következőket írja:

Amikor beléptem a szobába, a rendőrfőkapitány nyitott szemekkel bámult a plafonra. Az arca nagyon sápadt; dus haja a homlokára hull; a tekintete bágyadt.

Mikor megmondtam neki, hogy ki vagyok, mosolyogva fordult felém:

— Ah, hát már a fővárosi lapok is érdeklődnek a dolog felől?

De a mosoly csak egy pillanatig ült az ajkán. A következő percben komor lett és szakgatottan beszélni kezdett.

— Szerencsétlen ember vagyok... Szerencsétlenné tett az asszony... Pedig, hogy szerettem, hogy dédelgettem, minden kivénságát teljesítettem... és ez a hála!

Csönd. A sebesült szeméből könnyek kezdenek peregni. Felállok, hogy távozzam, de Oreskovics int, hogy csak maradjak még.

— Ilyen az élet — fogott ismét szóba — akit szeretünk, elárul... a barátunk megrabol...

Megemlítetttem előtte azt a verziót, amely szerint tévedésnek eselt volna áldozatul. Erős féltékenysége olyat láttatott velem, amely a valóságban nem volt meg.

— Oh, — mondotta — hiszen, ha kételkedhetnék még. De vannak bizonyítékok!

Néhány pillanatig hallgatott és aztán erős hangon folytatta:

— Hiszen bevallották mind a ketten.

A beteg nagy fölindulás vett erőt, amikor ezeket a szavakat kiejtette, majd hangosan zokogni kezdett.

TAVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Budapest, július 12. A képviselőház szünet után folytatta ülését. Wekerle válaszolt Marjai Péter interpellációjára, s kijelentette, hogy nagyon sajnálja, hogy azt a három embert behívták a katonasághoz, azt hiszi, hogy tévedés lehet, de ha ez nem forogna fenn, konstatálnia kell, hogy az illetők a hibásak, mert nem jelentették be, hogy aratási munkájuk van. Ha ezt teszik-bizonyára nem hívják be őket.

Marjait nem elégitette ki a miniszterelnök válasza. Kijelenti, hogy ellehetett volna kerülni jóakarathból az arató munkások behívását.

Wekerle ismételt felszólalásával a választ tudomásul vette a Ház és az ülés véget ért.

A svájci kereskedelmi szerződés.

Budapest, július 12. A pénzügyi bizottság ma délután tárgyalta a svájci kereskedelmi szerződést, amelyet el is fogadott.

Nagy tüntetés Budapesten.

Budapest, július 12. A szociálisták ma este nagy tüntetést rendeztek a főváros utcáin, a tömeg folytonosan abcugolta Polónyit tegnapi beszéde miatt. A tüntetők az Erzsébet-köruton egy rendőrt kövel dobtak meg. A rendőrt sérülései miatt a rókusba vitték. A tüntetők a Budapesti Hirlap háza elé vonultak, ahol óriási abcugolást vittek véghez. A rendőrség szétverte a csöcseléket.

A darabantok vád alá helyezése.

Budapest, július 12. A képviselőház igazságügyi bizottsága holnap délelőtt 10 órakor ülést tart, a melynek tárgya a Fejérváry-kormány vád alá helyezése. Az ülésen megválasztják az előadót, aki a vád indítványt a Ház elé terjeszti.

A Dreyfus ügy vége.

Páris, július 12. A semmitőszék ma délelőtt hirdette ki az ítéletet a Dreyfus-pör revíziója dolgában. A semmitőszék felmentette Dreyfust, a nélkül, hogy ügyét újabb katonai bíróság elé utalná.

Bombák egy házban.

Róma, július 12. A rendőrség egy ankónai házban házkutatást tartott, mely alkalommal három dinamitot ta-

lált. Poneti a ház lakója azt állította, hogy halászatra akarta azokat használni. A bombákat megvizsgálás végett a tűzérőség laboratóriumába szállították.

Edwárd Király Marienbadban.

Marienbad, július 12. Edwárd angol király aug. 10-én utazik el Londonból és 11-én érkezik Marienbadba, de ha a király jelen fog lenni a berlini keresztelő ünnepségen, akkor csak aug. 12-án érkezik tehát szept. elején érkezik Ischbe Ferenc József király látogatására.

A szerb vámháboru.

Belgrád, július 12. Az itteni lapok értesülése szerint remény van arra, hogy a kereskedelmi szerződés dolgában legközelebb újra megkezdik a tárgyalást. Vuics bécsi szerb követ, ki a napokban ide érkezik, erre vonatkozó utasításokat fog kapni a kormánytól. Cikán báró belgrádi magyaroszlák nagykövet elutazása is összefügg e dologgal.

Az orosz forradalom.

Szobasztopol, július 12. Csuknin tengernagy állapota komoly. A golyó tüdejében van és megnehezíti a lélegzést.

Tamtow, július 11. A 7. tartalékos lovasezred két svadronja, amelynek soraiban zendülés tört ki, ma a zendülés feletti sajnálkozás kifejezése mellett letette a fegyvert.

Pétervár, jul. 12. A birodalmi дума munkásképviselei azt állítják, hogy határozott bizonyítékaik vannak arról, hogy a pétervári readórfőnök azt a titkos parancsot kapta, hogy mindazokra a gyűlésekre lövessen, a melyekben dumaképviselek beszélnek, sőt a parancs azt a határozott utasítást tartalmazza, hogy különösen a képviselőkre lövessen s aztán valami balesetet vagy szerencsétlenséget hozzanak fel mentésükül.

Gyilkos szerető.

Agyonlőtte a kedvesét.

— Saját tudósítónktól. —

Szabadka, július 12.

Véres szerelmi dráma történt tegnap a közel Királyhalmán, ahol megdöbbenő sok véres esemény játszódott le az utolsó esztendőben.

Egy háromesztendőre besorozott szerelmes legény halálosan megsebesítette a kedvesét, azután pedig a saját életét oltotta ki.

Kothenc Viktória, Átokháza 299. tanya szám alatt lakó leány hazafelé tartott a dülöuton, amikor a Göndörföld körül elébe ugrott a kedvese, Borsos András királyhalmi legény.

— Három évre be vagyok sorozva, — mondotta — nem lehetsz az enyém. Tiéd lesz a golyó, enyém a kötél, s azzal előrántva revolverét, négyszer a leányra lőtt. Egy golyó célt tévesztett, három

azonban a leányt érte. Két golyó a fejébe furódott, egy pedig a hátán sebezte meg. A leány összeesett, a legény pedig elmenekült.

A szerencsétlen leány kuszva vándorolt haza a közeli tanyájukba. Éjfél-tájban lettek figyelmessé nyöszörgésére a tanyabeliek. Neuman Armin dr. orvost hívták hozzá, aki a szerencsétlen leányt beszállította a szabadkai kórházba. Ma hallgatta ki a szabadkai vizsgálóbíró a leányt a kórházban. Állapota veszélyes, de lehet, hogy megmentik az életnek.

A hatóság a gyilkos legény kéregetésére minden intézkedést megtett s a véres eseményről jelentést tett a királyi ügyészségnek. Hanem Borsos Andrásnak már nem lesz semmi dolga a hatóságokkal. Szörnyű tettének elkövetése után hazament s fölakasztotta magát. Hajnalban már csak kihült holttestét vágták le a kötélről.

A leány persze nem tudja, hogy kedvese meghalt.

Egylet.

A siketnémákat gyámolító egylet közgyűlése. A siketnémákat gyámolító debreceni egyesület f. hó 17-én (csütörtökön) délután 4 órakor Hajdúvármegye székházának nagytermében rendes közgyűlést tart, melyre az egyesületnek t. tagjait ez uton is meghívja az Elnökség. Tárgy: 1) Jegyzőkönyvhitelesítő kiküldése. 2) Az igazgató tanács jelentése az egyesület múlt évi működéséről. 3) A felügyelő bizottság jelentése a pénztár állapotáról és a felmentvény megadása feletti határozat. 4) Az évi költségvetés megállapítása. 5) A tisztikar, igazgató tanács és felügyelő bizottság tagjainak három, illetőleg egy évre való választása. 6) Esetleges indítványok, melyek a közgyűlés előtt legalább 3 nappal az igazgatótanácsnál beadattak.

Az apa gyilkos szerepel.

A Drahos fiu a fogházban.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 12.

Drahos István 18 éves napszámos fia neve akkor lett közismertté, amikor két évvel ezelőtt agyonlőtte a mostoha anyját Rácz Gábor kocsist. A fiu az esküdtek előtt oly meggyőző erővel magyarázta meg, hogy Rácz családja tönkretételére tört, hogy az esküdtek a fiut felmentették. Drahos István most mint valami hős került haza és valóságos zsarnoka lett a családnak. Másfél hónappal ezelőtt megfenyegette az anyját, hogy megöli.

A rendőrség ekkor letartóztatta de az ügyészség pár nap mulva szabadon eresztette. A fiut ez csak inkább ingerelte, az erőszakoskodásra. Azt hitte most már, hogy ő erkölcsbirája a családjának és büntetlenül követhet el vele szemben minden gátságot. Így legutóbb azzal fenyegette meg az anyját, hogy kiirtja az egész családot. Éjszakának idején amig alusznak, leönti őket petróleummal és meggyújtja.

Drahos Istvánné a fiu anyja ezt bejelentette a rendőrségen, amely a

suhancot mára beidézte. Drahos István itt azt vallotta, hogy 15 éves huga az anyja kényszerítésére erkölcselen életet folytat. A fiut a rendőrség életveszélyes fenyegetés címén letartóztatta.

Törvénykezés.

Az ügyészség köréből. Az igazságügyminiszter dr. Winckler István szegedi királyi ügyészt a szabadkai, dr. Szapár József szabadkai királyi ügyészt pedig a szegedi királyi ügyészséghez helyezte át. Wincklernek az elhelyezése azért történt, mert annak idején segédkezett Nagy Mihálynak, a szegedi darabont főispánnak a hivatala elfoglalásánál.

A hadbíró rágalmozója. A mult esztendőben történt, hogy a katonai hatóság Stiplosák Márkus Péterfia-utcai prófust Komáromba helyezte váratlanul. Az áthelyezés után Stiplosák felesége azzal vádolta meg Ilek Károly hadbíró, hogy az áthelyezés ő miatta történt, mert Stiplosák sok diffamáló dolgot tud Ilenről. Ilek erről jelentést tett felettes hatóságának, amely utasította, hogy az asszonyt rágalmozás miatt perelje be. Ebben az érdekes ügyben ma lesz a főtárgyalás a debreceni kir. törvényszék előtt.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése. Budapest, 1906. július 11.

Jegyzések 50 kgrammonként szólnak. Készáru változatlan, határidők állandók

1906. októberi buza	7 62.- 63
1907. áprilisi buza	7 92.- 93
októberi rozs	6 45.- 46
1906. áprilisi rozs	6,65 - 66
októberi zab	6,53.- 54
áprilisi zab	6 73.- 74
1907. májusi tengeri	5 48.- 49
1906. júliusi	6 11.- 12
1906. aug.	6 21.- 22
szepetemberi	6 30 - 32
1906 augusztusi repce	15 10.- 20.

REGENY-CSARNOK.

A Bandita.

86

Csak egy gondolat fűtt és tombolt szüntelen a király agyában, de ez külsőleg nem volt észrevehető; mint a hordóban bugyborékoló bor forrongása; e gondolat a császárság utáni forró vágy volt. A körülete lévő tárgyak s emberek nem bilincseltek le tekintetét, Frankfurt lebegett szemei előtt, ide tapadt most minden királynak s hatalmasnak kémlő tekintete.

Don Carlos dicsszomjazó szive szüntelen e kérdés alatt remegett: császár leszesz-é? nagyobb, hatalmasabb, mint a királyok, tán még nagyobb, mint a pápa?

Az etquettenek engedelmességgel szállt lováról, hasonlóul német kísérete is.

Kiséretében voltak Utrecht Adorján bibornok, udvarmestere gróf Chievres, első minisztere gróf Lacha, gróf Porcián, Fur-

nes lovag, Beaurain, s a hollandi Ammersdorif

A király figyelmét egy kis csapat vontá magára, kik fedett fővel állottak, míg a többiek mindnyájan levették fővegöket.

— Ricos hombers! dűnyögé a király, s intett nekik, hogy kedves németjei után foglaljanak helyet, ezek engedelmességgel, de csak azért, mert a király parancsolta.

Don Carlos, — sisakját egy apródnak nyujtván át — fedetlen fővel ment az Alhambra palota felé.

Az ut szabad volt, mert mindenki rangjához illő helyet foglalt a király kíséretében.

Egyetlen férfi állott az ut közepén fedett fővel.

A király nem árulta el, hogy figyelemmel kíséri e férfit, s talán el is megy mellette a nélkül hogy figyelemre méltatta volna, ha ez a király előtt fél térdre nem ereszkedik.

- A király megállott.
- Riko hombre vagy? kérdé.
- Igenis, felség.
- Arragonia vagy Castiliából?
- Andalusiából.

Folytatjuk.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Batist-Mouseline.

Blous Zephirek.

Himzett vászon ruhák.

Mosó selymek.

Székely szövetek

férfi ruhára

óriási raktár!

Legjobb bajuszodró a híres DEBRECZENI

„GZIVIS“ bajuszpedró

mely nem tép, de jól összetartja és nőtteti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“-hoz DEBRECZENBEN.

Megérkeztek

a tavaszi idény újdonságok:

Női ruha és costum kelmék

hozzá való legújabb diszek.

Bluz selymek,

Divatos gyapju delinek

gyönyörű választékban.

Fekete gyászkelmekben

állandó nagy raktár jutányos szabott árakhoz.

SZABÓ LAJOS FIAI

Debreczen

divat-, vászon- és szőnyeg-áruház.

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk. 3

Napernyők

használata legjobb védelem

a hőség ellen.

Remek választék található a legújabb divatu ernyőárukban

Merkler Soma

első debreczeni ernyőgyárában.

Augusztus 1-én leendő helyiség-változtatásom miatt a raktáron levő ernyőimet bámulatos olesó árszabás mellett árusítom.

A Korona Takarékos és Hitelszövetkezetnél

egy gyakornoki állás

betöltendő.

Pályázhatnak felső kereskedelmi iskolát végzett fiatal emberek.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

Faszén

raktáramat megnagyobbítva áthelyeztem Hatvan-utca 70. sz. alá hol úgy faszenet, mint kétszer mosott Henrik-aknai kovács szenet és

köszönet

állandóan nagy mennyiségben tartok raktáron és ezáltal olyan szerencsés helyzetben vagyok, hogy nagybecsű vevőimet a legjutányosabb árak mellett, a legpontosabban és leggyorsabban kiszolgálhatom.

Kiváló tisztelettel

Varga Károly.

Telefon 465. szám.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Nősülés céljából óhajt megismerkedni egy előkelőbb iparos kellemes modoru leánnyal. Leveleket „25 év” címen a kiadóhivatalba kér.

Teavaj naponta érkezik kilója 1 frt 40 kr. 1/4 kilós csomag 35 kr. Kertész Miklós fűszer és csemege üzletében Csapó-u.

Gyakorlott gépész nyári cséplésre felvétetik Laczka Lászlónál II. ker. Bethlen-utca 48. szám.

Welsz Gyula butor raktára és kárpitos műhelye a legolcsóbb forrás e szakmában Széchenyi-u. 19. sz.

Kitünő minőségű faj borok Szabó Gyula-féle Asztali 1 liter 35 kr. Ezerjő 1 liter 38 kr. Magyarádi óbor 1 liter 40 kr. Szegszárdi veres 1 liter 48 kr. A borok feltétlen tisztaságáért kezeskedem. Kontsek Gézánál Debreczen, Kossuth-utca.

Szabó iparosok raktári munkát kaphatnak Grünfeld Adolf és Társánál Debreczenben.

Egy jó családból való, 4 középosztályt végzett fiu Aszmann Ferencz férfi és női divatüzletében tanulónak felvétetik.

Használt boros hordó Péterfia-u. 76. szám alatt kapható.

Irodai gyakornok felvétetik Ullmann Salamon fűszer nagykereskedésében.

Szabásznő fölvetetik, ki a nőruha varrást és szabást tökéletesen érti 30—35 frt havi fizetésre Vizváry L. E. és Tsa cégénél. Ugyanott varró és tanuló lányok fölvetetnek.

Amerikai uszár fekete, selyemszörű eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Egy külön bejárati csinosan butorozott szoba Széchenyi-utca 27. szám alatt kiadó.

Rövid zongora igen olcsó áron eladó. Darabos-utca 15.

Boreczet, kapható boreczet megkészítéséhez. Czim a kiadóban.

Bor. Saját termésű kitünő Ezerjő és Risling borok hordószámra eladók Poroszlay Lászlónál Hunyadi-u. 3 sz.

Fényképész tanulónak felvétetik egy két középiskolát végzett jó családból való fiu. Czim a kiadóhivatalban.

A legjobb kopir könyvek (Heller szabadelom) kizárólag Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49. sz. a kaphatók.

Moly-kár elleni megóvás. Nyári megőrzés végett elfogadok prémezett női és férfi ruhadarabokat, valamint értékesebb szőnyegeket is Külön e célra berendezett raktárhelyiség. Gondos kezelés. Tóth Ferencz férfi ruha és szücs áruk raktára Debreczenben.

Kopirprés igen jókarban olcsón eladó. Czim a kiadóban.

Múlt évi kitünő gyöngyösi bor hordóként eladó. Értekezhetni az állami anyakönyvi hivatalban Széchenyi-utca 20. szám alatt.

Kossuth-szájviz

megszüntet minden fogfájást, a száznak kellemes ízt kölcsönöz s a fogak romlását megakadályozza. ~

Egy üveg 70 fillér.

Egyedül kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth utca 8.

„Arany egyszarvu” gyógyszerár.

Kölcsönöket

a legkedvezőbb feltételek mellett folyósít a

Központi Bank

mint szövetkezet

Debreczen, Piacz-utca 65. szám

Egy törzsbetét 50 fillér. Minden törzsbetét 100 korona hitelre jogosít.

Négyéves évtársulat.

Parcellázási kölcsönök heti törlesztésre.

Befőzni való válogatott

Kajszinbarack

direct a telepről szállítva 5 kg. postakosár 1.40 kor.

Csemegeméz, Akáczméz,

5—10 kg. bödönökben 1 kg. 1.40 kor., nickelzáros üvegekben 1.60 kor.

Meglepően kellemes és olcsó

Muskotálybor

1 l. 80 fillér, hordó vételnél kedvezményes ár.

Dávid Zoltán

kivitelű üzletében

Rákóczy és Eötvös-utca sarkán.

Távbeszélő 315. sz.

Világszerte híres a borszéki gyógy-borviz.

A „Főkuti” gyógy-borviz a legkellemesebb italu, legszénsavasabb üdítő ásványviz, ugy magában mint borral és gyümölcs szörpökkel vegyítve.

A „Kossuth-kuti” gyógy-borviz kitünő összetételű alkalikus vasas savanyúviz, gazdag vas és mész tartalmánál fogva igen jó hatással van a vérszegénység minden neménél, továbbá az angol görvély kóroknál.

A „Boldizsár-kuti” gyógy-borviz nemcsak kiválóan üdítő élvezeti viz de kitünő sikerrel használta a vese, húgy hólyag és köszvény bántalmak ellen, a légző és emésztőszervek hurutainál vizeleti nehézségeknél, megakadályozza a húgyhomok lerakódását.

Nagy lithium tartalma. Húgyhajtó hatása. Szénsav dús. Csira (bacillus) mentes.

Borszéki gyógyfürdő.

A ki sulyt helyez arra, hogy egészsége, ifjui frissesége megmaradjon, az jöjjön Borszékra a egészségének, ujjászületésének a forrásaihoz.

Gyógyító tényezők Borszéken: Magas fekvés (900 méter magasan fekszik fenyőerdőben). Tiszta, portól mentes levegő. Szénsavban gazdag vasas ivóforrások. Szénsavval telített hideg lobogó-fürdők kitünő vasas lápfürdők, melegített szénsavas kádfürdők, hideg vízzel gyógyító intézet, masszázs, villamosítás, tej- és savókúra, terinkúra, Villamvilágítás.

Prospektusokkal, felvilágosítással szívesen szolgál a fürdőigazgatóság Borszék (Csikmegeye)

Naponta Dédáról—Borszékra kényelmes gyorskocsijárat. Utazás 6 óra. **Automobil járat.**

Kapható Debreczenben: Klein Ignácz fűszernagykereskedő urnál, továbbá minden nagyobb fűszer üzletben, n-vezetesebb szálló-, kávéház- és vendéglőben.

Utolsó-vasut állomás Déda. Posta, távirat és telefon helyben.

Előjegyezhetni: gyorskocsi Déda gyorskocsi állomás. **Automobilra: Igazgatóság Borszék**

Az Alföldi takarékpénztár
DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.

Elfogad betéteket

Takarékpénztári könyvecskőkre és Chequeszámlára.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelezvényekre, és folyószámlákra a legelőnyösebb kamattal mellett.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra s más ingatlanokra.

Tőzsdel megbízások

értékpapírok vételére és eladására.

Óvadék kölcsönök

vállalkozóknak, bérlőknek és hivatalnokoknak.

Kölcsönök

tőzsdén jegyzett értékpapírokra, záloglevelekre, valamint vidéki pénzüzetek részvényeire.

Értékpapírok,

ércpénzek és külföldi bankjegyek beváltása és eladása.

Hitelrész

csoportbeli váltók leszámítolása.

Kölcsönöket ad

nyugdíjképes köztisztviselőknek 10, 15 és 20 évi törlesztésre.

Beraktároz

árakat és terményt saját raktáraiba és azokra előleget is nyújt.

A Magy. kir. szab. osztály sorsjáték fő elárusító helye.

Seccessió

Inga és Salon órák, ponios zsebórák és szép ékszerek legolcsóbban kaphatók

Kurián Gyula

DEBRECZEN, Piacz-utca 42.

Javítások legolcsóbban jótállással.